

EL PRESSUPOST DEL DEPARTAMENT D'UNIVERSITATS, RECERCA I SOCIETAT DE LA INFORMACIÓ I DE LES ENTITATS QUE EN DEPENEN PER AL 2005

Sílvia Vives Pastor*

El pressupost d'una organització és l'expressió quantificada dels seus objectius i reflecteix les línies polítiques que es prioritzen. Per a l'any 2005, el Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació es planteja unes fites que s'orienten, en l'àmbit universitari, a consolidar i millorar la qualitat i la competitivitat del sistema universitari català; en l'àmbit de la recerca, a potenciar els centres i infraestructures de recerca i millorar els recursos humans dedicats a l'R+D, i, en l'àmbit de les telecomunicacions i la societat de la informació, a promoure l'ús de les tecnologies de la informació i comunicació (TIC), mitjançant la millora del nivell de les infraestructures de telecomunicacions i la potenciació de l'accés i la utilització de serveis i continguts TIC.

Sumari

1. Introducció: el pressupost consolidat del DURSI i de les entitats que en depenen
 2. El pressupost del DURSI
 3. Els pressupostos de les entitats de dret públic adscrites al DURSI
-

* Sílvia Vives Pastor és analista de seguiment econòmic del Gabinet Tècnic de la Secretaria General del Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació de la Generalitat de Catalunya.

1. Introducció: el pressupost consolidat del DURSI i les entitats que en depenen

El Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació (DURSI) és l'organisme encarregat de la planificació, l'ordenació, la direcció i l'execució de les competències atribuïdes a la Generalitat de Catalunya en matèria d'universitats, recerca, tecnologies de la informació i la comunicació i societat de la informació, d'acord amb les directrius del Govern.

Per administrar les competències que té assignades, el DURSI utilitza diverses formes de gestió amb l'objectiu d'assolir la màxima eficàcia i eficiència. Així, com a fórmula de gestió directa, disposa d'una estructura orgànica que es compon de la Secretaria General (SG), la Secretaria de Telecomunicacions i Societat de la Informació (STSI), la Direcció General d'Universitats (DGU) i la Direcció General de Recerca. També estan adscrits al Departament la Secretaria General del Consell Interuniversitari de Catalunya (CIC) i el Consell Interdepartamental de Recerca i Innovació Tecnològica (CIRIT). El DURSI també compta, com a mitjans d'execució d'algunes de les funcions que té assignades, amb tres entitats de dret públic que li són adscrites: l'Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca (AGAUR), el Centre de Telecomunicacions i Tecnologies de la Informació (CTTI) i l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya (AQU Catalunya).¹ A aquestes entitats s'hi ha d'afegir l'empresa Portal Salut i Qualitat de

Vida, SA (PSQV, SA), participada majoritàriament pel CTTI.

El pressupost del DURSI, i dels organismes que en depenen, per a l'any 2005 ha estat aprovat per la Llei 11/2004, de 27 de desembre, de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2005.²

El volum de pressupost consolidat gestionat directament o indirecta pel DURSI l'any 2005 és de gairebé 1.034 M, un cop descomptades les transferències internes.

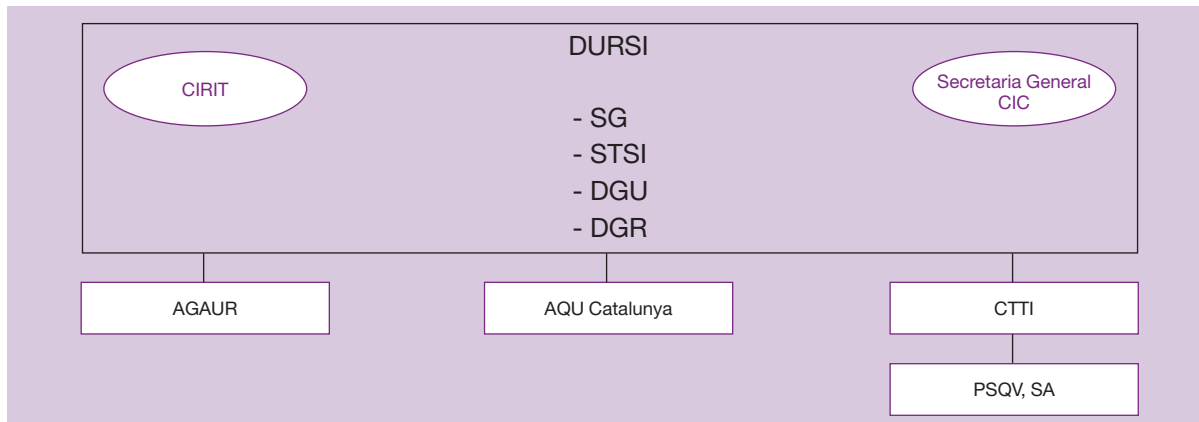
D'acord amb l'estructuració orgànica amb què es dota el Departament per al seu funcionament, el pressupost consolidat del DURSI per al 2005 inclou, a més del pressupost de despeses del Departament mateix, els dels organismes que en depenen: l'Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca (AGAUR), el Centre de Telecomunicacions i Tecnologies de la Informació (CTTI), l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya (AQU Catalunya) i l'empresa Portal Salut i Qualitat de Vida, SA (PSQV, SA), un cop excloses les transferències internes entre tots aquests organismes per evitar duplicacions.

El volum de pressupost consolidat gestionat directament o indirecta pel DURSI l'any 2005 és de gairebé 1.034 M€, un cop descomptades les trans-

¹ RAURET I GINÉ, 2004.

² DOGC 4292, de 31 de desembre de 2004.

Gràfic 1
Àmbit pressupostari del DURSI i de les entitats que en depenen

Taula 1
Pressupost del DURSI i de les entitats que en depenen per al 2005 (dades en €)

	2005	2004	Variació 05/04	
			en €	en %
Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació (DURSI)	859.720.956,94	757.681.203,29	102.039.753,65	13,5
Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca (AGAUR)	38.951.209,33	26.690.206,75	12.261.002,58	45,9
Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya (AQU Catalunya)	2.302.000,00	2.166.000,00	136.000,00	6,3
Centre de Telecomunicacions i Tecnologies de la Informació (CTTI)	175.122.764,93	188.698.533,14	-13.575.768,21	-7,2
Portal Salut i Qualitat de Vida, SA (PSQV,SA)	820.744,53	2.937.825,78	-2.117.081,25	-72,1
Total sense consolidar	1.076.917.675,73	978.173.768,96	98.743.906,77	10,1
Transferència DURSI-AGAUR	38.945.109,33	26.687.106,75	12.258.002,58	45,9
Transferència DURSI-AQU Catalunya	2.249.990,00	2.089.480,00	160.510,00	7,7
Transferència DURSI-CTTI	1.768.964,00	1.433.000,00	335.964,00	23,4
Transferència DURSI-PSQV,SA	0,00	0,00	0,00	-
Total transferències internes	42.964.063,33	30.209.586,75	12.754.476,58	42,2
Total consolidat	1.033.953.612,40	947.964.182,21	85.989.430,19	9,1

ferències internes. D'aquest import, 859,7 M€ corresponen a les dotacions de les unitats directives del Departament, i 217,2 M€, als ens de-

pendents; les transferències internes entre el Departament i els ens ascendeixen a gairebé 43 M€ (vegeu la taula 1).

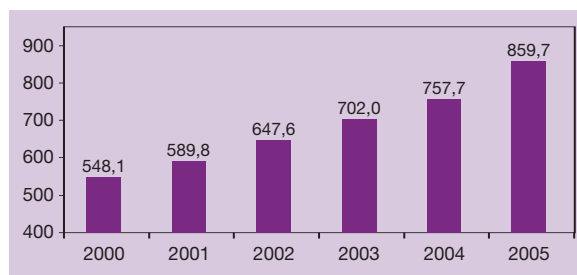
El volum del pressupost consolidat del DURSI l'any 2005 experimenta, respecte de l'aprovat l'any 2004, un increment de gairebé 86 M€, en valors absoluts, i del 9,1%, en termes percentuals.

2. El pressupost del DURSI

Aspectes generals

Des que es va crear el Departament l'any 2000, el pressupost assignat al DURSI ha presentat un creixement destacat en termes nominals. Entre el 2000 i el 2005, el pressupost ha crescut gairebé el 56,9% i ha passat de 548,1 M€ a 859,7 M€,

Gràfic 2
Evolució del pressupost del DURSI (en milions d'€)

una xifra que representa el 4% del pressupost de la Generalitat³ (vegeu el gràfic 2).

El volum del pressupost del DURSI l'any 2005 experimenta, respecte de l'aprovat l'any 2004, un augment interanual, en valors absoluts, de 102 M€ i, en termes percentuals, del 13,5%.

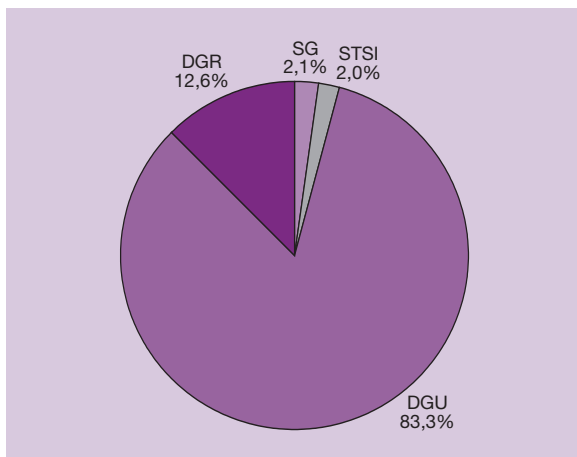
Des del punt de vista de l'estructura orgànica (qui fa la despesa) i funcional (amb quina finalitat es gasta), una bona part del pressupost, concretament 716,4 M€, el 83,3% del pressupost de despeses del DURSI, correspon a la Direcció General d'Universitats, que el destina principalment al finançament de les universitats públiques catalanes. La Direcció General de Recerca té un pressupost de 108,3 M€, el 12,6% de les despeses del DURSI, per continuar impulsant el sistema català d'R+D. El pressupost de la Secretaria de Telecomunicacions i Societat de la Informació és de 16,9 M€, el 2% de les despeses del Departament, i va destinat al desplegament i la immersió de Catalunya en la societat de la informació i del coneixement. Els restants 18,2 M€, el 2,1% del pressupost departamental, corresponen a la Secretaria General del DURSI, amb la finalitat d'assegurar el suport a les unitats directives del Departament en

Taula 2
Pressupost del DURSI per al 2005. Classificació orgànica (dades en €)

Unitats directives	2005	2004	Variació 05/04	
			en €	en %
Secretaria General (SG)	18.187.708,86	16.852.764,30	1.334.944,56	7,9
Secretaria de Telecomunicacions i SI (STSI)	16.860.526,25	15.700.020,00	1.160.506,25	7,4
Direcció General d'Universitats (DGU)	716.356.847,36	646.607.418,99	69.749.428,37	10,8
Direcció General de Recerca (DGR)	108.315.874,47	78.521.000,00	29.794.874,47	37,9
Total	859.720.956,94	757.681.203,29	102.039.753,65	13,5

³ S'entén per pressupost de la Generalitat el sumatori dels pressupostos dels òrgans de la Generalitat (Parlament de Catalunya, Consell Consultiu, Sindicatura de Comptes, Comissió Jurídica Assessora, Consell Audiovisual de Catalunya, Consell de Treball Econòmic i Social i Agència Catalana de Protecció de Dades), els departaments i les despeses no imputables a unitats administratives corrents (pensions, deute, despeses de diversos departaments, fons de contingència i fons de millora de prestacions de serveis públics).

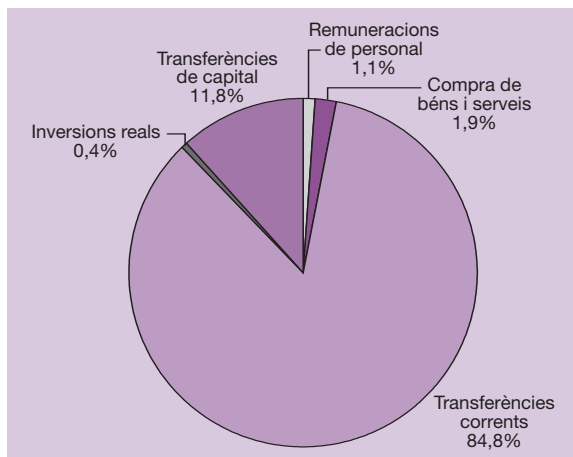
Gràfic 3
Estructura orgànica del pressupost per al 2005
(percentatge sobre el total)

l'exercici de les competències que tenen atribuïdes (vegeu la taula 2 i el gràfic 3).

Pel que fa a la classificació econòmica del pressupost (en què es gasta), cal dir que el DURSI és un departament eminentment transferidor de recursos. Les transferències corrents (capítol 4) ascendeixen a 729,2 M€, el 84,8% del pressupost de despeses del DURSI, i són les que més augmenten respecte del pressupost aprovat l'any 2004, 65,7 M€ en termes absoluts; la major part de les transferències corrents es destinen a les universitats públiques catalanes. En termes relatius, destaca l'increment del 53,7% de les transferències de capital (capítol 7); això es justifica principalment per l'augment de recursos destinats a finançar inversions en recerca i pel canvi en la forma de finançament de les inversions universitàries, que a partir del 2005 es finançaran amb transferències de capital del DURSI a les universitats públiques catalanes, mentre que fins al 2004 s'havien finançat mitjançant l'endeutament de les mateixes universitats, mentre el DURSI era

Gràfic 4
Estructura econòmica del pressupost del DURSI per al 2005 (percentatge sobre el total)

el responsable de transferir els imports corresponents a les càrregues financeres derivades d'aquest endeutament a les universitats (vegeu les taules 3 i 4 i els gràfics 4 i 5).

Secretaria de Telecomunicacions i Societat de la Informació

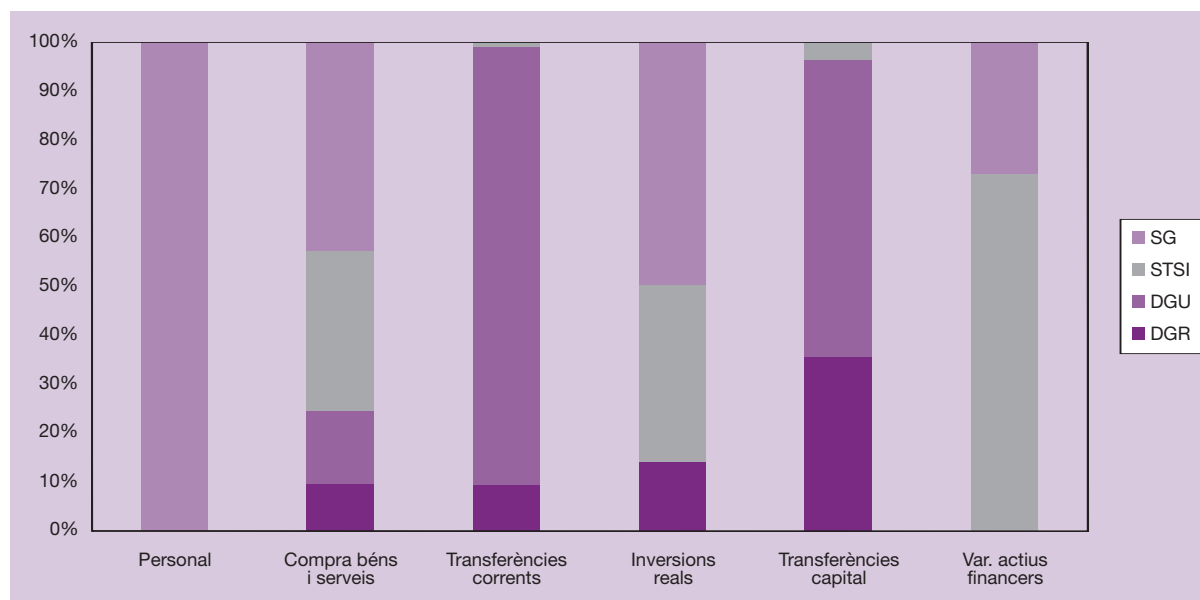
El pressupost de la Secretaria de Telecomunicacions i Societat de la Informació per al 2005 és de 16,9 M€. L'augment interanual d'aquest pressupost respecte de l'aprovat l'any 2004, en valors absoluts, és d'1,2 M€ i, en termes percentuals, del 7,4%.

Dins del camp d'actuacions relacionades amb les telecomunicacions i la societat de la informació, l'objectiu general de les accions previstes per al 2005 és promoure l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC), mitjançant la millora del nivell de les infraestructures de telecomunicacions i la potenciació de l'accés i la utilització de serveis i continguts TIC.

Taula 3
Pressupost del DURSI per al 2005. Classificació econòmica (dades en €)

Capítols	2005	2004	Variació 05/04	
			en €	en %
1. Remuneracions de personal	9.358.010,05	9.128.489,91	229.520,14	2,5
2. Compra de béns corrents i serveis	16.541.267,96	15.359.217,39	1.182.050,57	7,7
4. Transferències corrents	729.179.812,90	663.441.083,47	65.738.729,43	9,9
6. Inversions reals	3.204.991,15	3.731.837,29	-526.846,14	-14,1
7. Transferències de capital	101.395.864,88	65.979.514,62	35.416.350,26	53,7
8. Variació d'actius financers	41.010,00	41.060,61	-50,61	-0,1
Despeses corrents	755.079.090,91	687.928.790,77	67.150.300,14	9,8
Despeses de capital	104.600.856,03	69.711.351,91	34.889.504,12	50,0
Despeses financeres	41.010,00	41.060,61	-50,61	-0,1
Total	859.720.956,94	757.681.203,29	102.039.753,65	13,5

Gràfic 5
Estructura econòmica per unitats directives del pressupost del DURSI per al 2005

Pel que fa al desplegament d'infraestructures, es preveu posar en marxa el Pla director d'infraestructures de telecomunicacions (PDIT), que defineix el model català de telecomunicacions i iden-

tifica i prioritza els projectes que cal desenvolupar en aquest àmbit. La iniciativa més rellevant del PDIT és la promoció i la implantació d'una xarxa d'alta capacitat, tant de fibra òptica com amb

Taula 4
Pressupost del DURSI per al 2005. Classificació orgànica i econòmica (dades en €)

Capítols	SG		STSI		DGU		DGR		TOTAL	
	€	% total	€	% s/ total	€	% s/ total	€	% s/ total	€	% s/ total
1. Remuneracions de personal	9.358.010,05	51,5	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	9.358.010,05	1,1
2. Compra de béns corrents i serveis	7.038.698,81	38,7	5.424.228,53	32,2	2.505.340,62	0,3	1.573.000,00	1,5	16.541.267,96	1,9
4. Transferències corrents	190.000,00	1,0	6.679.010,00	39,6	652.188.293,27	91,0	70.122.509,63	64,7	729.179.812,90	84,8
6. Inversions reals	1.590.000,00	8,7	1.158.971,15	6,9	0,00	0,0	456.020,00	0,4	3.204.991,15	0,4
7. Transferències de capital	0,00	0,0	3.568.316,57	21,2	61.663.213,47	8,6	36.164.334,84	33,4	101.395.864,88	11,8
8. Variació d'actius financers	11.000,00	0,1	30.000,00	0,2	0,00	0,0	10,00	0,0	41.010,00	0,0
Despeses corrents (cap. 1 a 4)	16.586.708,86	91,2	12.103.238,53	71,8	654.693.633,89	91,4	71.695.509,63	66,2	755.079.090,91	87,8
Despeses de capital (cap. 6 i 7)	1.590.000,00	8,7	4.727.287,72	28,0	61.663.213,47	8,6	36.620.354,84	33,8	104.600.856,03	12,2
Despeses financeres (cap. 8)	11.000,00	0,1	30.000,00	0,2	0,00	0,0	10,00	0,0	41.010,00	0,0
Total	18.187.708,86	100,0	16.860.526,25	100,0	716.356.847,36	100,0	108.315.874,47	100,0	859.720.956,94	100,0

altres tecnologies, que permeti fer arribar els serveis de banda ampla a tot el territori i la creació d'un ens gestor de les infraestructures públiques de telecomunicacions, que actuarà entre l'Administració i els operadors que vulguin fer ús de la xarxa pública i que s'ocuparà de planificar la creació de noves infraestructures troncales. Finalment, es preveu també continuar desenvolupant les actuacions d'extensió de la banda ampla al món rural i del projecte MICROCOM, iniciades en anys anteriors amb l'objectiu d'ampliar la cobertura de serveis bàsics de telecomunicacions en zones geogràfiques de difícil accés.

Quant a la potenciació de la utilització de les TIC i la dinamització de la demanda, l'any 2005 es preveu posar en marxa el Pla director de serveis i continguts (PDSC). En el marc d'aquest Pla, el pressupost inclou recursos per endegar el Pla d'alfabetització i formació digitals (PAiFD) i desenvolupar altres actuacions d'estímul i difusió de les TIC entre la població, com ara l'impuls de les co-

munitats digitals, la potenciació de la Xarxa de Telecentres de Catalunya, el foment de l'ús del català en les TIC i la difusió i la implantació del programari de lliure distribució, aquesta última acció en el marc del Pla de programari lliure de Catalunya (Pla pl.ct). A més a més, també es preveu destinar una part important de recursos a continuar promovent els projectes Universitat Digital –amb l'objectiu de fomentar la col·laboració entre les diverses comunitats científiques de les universitats a través de les TIC i aconseguir aflorar el coneixement que generen– i IDEC (Infraestructures de Dades Espacials a Catalunya)⁴ –amb l'objectiu de poder disposar d'infraestructura per desenvolupar i expandir serveis relacionats amb la informació geogràfica i del territori.

Tot i la diversitat d'iniciatives i programes que la Secretaria de Telecomunicacions i Societat de la Informació preveu portar a terme en el seu àmbit d'actuació, el pes relatiu dins del Departament és del 2% sobre el total del pressupost de despe-

⁴ GUIMET, 2004.

ses. Tanmateix, es tracta d'un àmbit en què les principals actuacions inversores les ha de fer el sector privat i, molt en particular, les empreses operadores.

La participació del DURSI en aquest àmbit ha de prendre un paper de suport i d'impuls a la iniciativa privada, alhora que ha de donar resposta a les necessitats d'acostament de les noves tecnologies de la informació als sectors socials i a les àrees territorials que, per la seva feblesa específica, són especialment susceptibles de patir les conseqüències negatives de la «fractura digital».

Direcció General d'Universitats

El pressupost de la Direcció General d'Universitats per al 2005 és de 716,4 M€. L'augment interanual d'aquest pressupost respecte de l'aprovat l'any 2004, en valors absoluts, és de 69,7 M€ i, en termes percentuals, del 10,8%.

L'objectiu general de les accions previstes l'any 2005 és continuar impulsant el creixement de la qualitat i la competitivitat del sistema universitari català en el marc de l'anomenat Espai europeu d'educació superior (EEES).

El gruix de les dotacions pressupostàries de la Direcció General d'Universitats correspon a les transferències corrents a les universitats. Dins d'aquest capítol, s'inclouen els recursos destinats al finançament del funcionament de les universitats públiques. L'import de la dotació de l'any 2005 ascendeix a 605,7 M€, una xifra que representa el 84,5% del pressupost total de la Direcció General d'Universitats. Les dotacions de l'any 2005 s'incrementen el 6,5% respecte del

pressupost aprovat el 2004 i, amb aquest augment, es dona compliment al que es preveu en la disposició final segona de la Llei 1/2003, de 19 de febrer, d'universitats de Catalunya, d'augment gradual de la dotació assignada al finançament de les universitats en els pressupostos de la Generalitat, fins a arribar l'any 2010 a un increment real mínim del 30% de la dotació pressupostada per a l'any 2002.

Pel que fa a les accions destinades a l'adaptació de les universitats a l'Espai europeu d'educació superior (EEES), cal fer esment de la dotació específica de recursos per a accions del Pla pilot d'adaptació de titulacions, que es va iniciar el curs acadèmic 2004-2005 amb l'objectiu de posar en marxa titulacions universitàries amb estructura i metodologia europees. Per acompanyar i facilitar aquest procés d'integració, el pressupost del 2005 també preveu els recursos per finançar, d'una banda, les accions que l'Oficina de l'Espai europeu del coneixement (OEEC)⁵ porta a terme per impulsar la integració de les universitats a l'Espai europeu d'educació superior (EEES), i, de l'altra, les actuacions del DURSI destinades a promoure la mobilitat en el nou espai europeu.

Destaca també la dotació pressupostària per a la contractació de professorat en el marc del Pla Serra i Hünter, orientat a la promoció de les noves figures contractuals permanents de professors previstes en la Llei d'universitats de Catalunya. Aquest any s'incrementen considerablement els recursos que es destinen al Pla esmentat, perquè, a les despeses derivades del finançament dels contractes formalitzats el 2004, s'ha d'afegir les dels nous contractes que s'ofereixen el

⁵ L'Oficina de l'Espai europeu de coneixement (OEEC) depèn funcionalment de la Secretaria General del Consell Interuniversitari de Catalunya i té com a objectiu principal integrar als espais europeus d'educació superior i de recerca les universitats, els centres de recerca i els agents socials.

2005. Els contractes que es convoquen en el marc d'aquest Pla els ofereixen les universitats, i la Generalitat cofinança el 50% de les retribucions del professorat contractat dins del Pla.

Com a novetat de l'any 2005, cal fer esment que el pressupost de la Direcció General d'Universitats preveu una dotació de recursos destinats específicament a l'acció territorial. Aquesta previsió respon al projecte de creació d'un fons d'acció territorial de l'educació superior amb l'objectiu de donar suport al rol estratègic que tenen les universitats en el desenvolupament econòmic, social i cultural de la zona geogràfica respectiva d'influència. D'aquesta manera, es fa una assignació específica de recursos per a cadascuna de les universitats públiques de fora l'àmbit de la regió de Barcelona i per al finançament adequat del campus de les Terres de l'Ebre. Aquestes dotacions s'afegeixen a altres recursos del pressupost del DURSI que incideixen també en l'equilibri territorial, com ara els destinats a contribuir al finançament de les despeses de funcionament i d'inversió dels centres d'educació superior situats a Vic, Igualada, Manresa, Mataró, etc.

A més del finançament del funcionament de les universitats públiques, el pressupost de la Direcció General d'Universitats per al 2005 també conté els recursos per finançar el Pla d'inversions universitàries, els quals augmenten significativament respecte del pressupost aprovat l'exercici anterior, a causa principalment del canvi en la forma de finançament d'aquestes inversions, que, a partir del 2005, es financen amb transferències de capital del DURSI a les universitats públiques catalanes, mentre que fins al 2004 s'havien finançat mitjançant l'endeutament de les mateixes universitats, mentre el DURSI és el responsable de transferir els imports corresponents a les càrregues financeres derivades d'aquest endeuta-

ment a les universitats, com ja s'ha comentat més amunt.

El pressupost també conté els fons per contribuir a les despeses de funcionament i les inversions d'altres entitats universitàries com són la Universitat Oberta de Catalunya, el Consorci Escola Industrial de Barcelona, el Consorci de Biblioteques Universitàries de Catalunya, etc.

Finalment, l'any 2005 també es preveuen les dotacions específiques de recursos per desenvolupar accions de foment de l'estudi, la mobilitat i la presència de la llengua catalana en l'educació superior.

Cal esmentar que les accions de l'àmbit d'actuació de la Direcció General d'Universitats que es vehiculen per mitjà de convocatòries públiques d'ajuts són gestionades per l'Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca (AGAUR).

Direcció General de Recerca

El pressupost de la Direcció General de Recerca per al 2005 és de 108,3 M€. L'augment interanual d'aquest pressupost respecte de l'aprovat l'any 2004, en valors absoluts, és de 29,8 M€ i, en termes percentuals, del 37,9%. Es tracta de l'increment més elevat des que es va crear el DURSI l'any 2000 i s'assoleix un import que multiplica per 2,4 el valor consignat en el pressupost d'aquell any. Aquesta dotació recull clarament la voluntat ferma del Govern d'impulsar de manera prioritària les actuacions dins del camp de la recerca.

Cal fer esment que l'any 2005 es posa en marxa el Pla de recerca i innovació 2005-2008 (PRI), que té com a missió «situar Catalunya en una posició avançada a Europa en el sistema de recerca i innovació, mitjançant una política pública integrada amb el conjunt d'agents públics i privats, que

promogui la societat del coneixement i l'emprenedoria per tal d'aconseguir un desenvolupament econòmic sostenible que reverteixi en benestar i cohesió social».^{6,7} El Pla de recerca i innovació 2005-2008 és un dels principals instruments de la Generalitat per assolir l'objectiu d'inversió del 2,1% en recerca sobre el producte interior brut català l'any 2008.

D'acord amb les línies del Pla de recerca i innovació 2005-2008, l'objectiu general de les accions previstes en el pressupost de la Direcció General de Recerca l'any 2005 és continuar impulsant el creixement i la qualitat del sistema català d'R+D,⁸ contribuint al desenvolupament de Catalunya i a la construcció de l'Espai europeu de la recerca. Les prioritats del pressupost se centren en l'augment dels recursos humans dedicats a R+D i la potenciació de centres i infraestructures de recerca.

Pel que fa al creixement dels recursos humans destinats a R+D, es promou i s'estimula el suport i la formació del personal investigador, com també la seva consolidació i estabilització al sistema de recerca i innovació de Catalunya. D'aquesta manera, el pressupost preveu un augment considerable dels fons destinats a les beques de formació d'investigadors,⁹ respecte dels consignats en el pressupost aprovat l'any 2004. Pel que fa als contractes de formació postdoctoral, es preveu una dotació significativa de recursos per a la nova línia d'ajuts anomenada Beatriu de Pinós (BP), per a estades de formació en el sector públic i privat, fora i dins de Catalunya, de dos anys de durada, amb la previsió d'oferir un centenar de contractes

l'any 2005. Quant al programa de la Institució Catalana de Recerca i Estudis Avançats (ICREA),¹⁰ el DURSI fa una aposta decidida l'any 2005 amb una dotació de recursos molt important destinada a oferir trenta contractes ICREA júnior, de cinc anys, en universitats i centres de recerca (ICREA bàsic) i en empreses privades (ICREA empresa), mantenir els investigadors que actualment formen part de l'ICREA i oferir vint-i-cinc contractes nous ICREA sènior, estables i indefinits.

El Pla de recerca i innovació 2005-2008 és un dels principals instruments de la Generalitat per assolir l'objectiu d'inversió del 2,1% en recerca sobre el producte interior brut català l'any 2008.

Pel que fa a la potenciació de les infraestructures i els centres de recerca, es posa l'atenció tant en les grans infraestructures i els parcs científics i tecnològics com en les infraestructures relacionades amb les universitats i els centres de recerca, que constitueixen la xarxa bàsica de recerca del país. En aquest àmbit, cal fer esment que l'any 2005 es preveu elaborar el Pla d'infraestructures científiques i tecnològiques de Catalunya per al període 2005-2010, previst en el Pla de recerca i innovació 2005-2008, el qual se centrarà en l'impuls dels equipaments i de les grans instal·lacions de recerca que beneficiïn la competitivitat econòmica i el progrés científic.

⁶ Web del Pla (<http://www.gencat.net/pricatalunya>).

⁷ VILALTA *et al.*, 2005.

⁸ Tot i que el DURSI és el departament de la Generalitat que destina més recursos a R+D, no és l'únic que fa despesa en recerca. Altres departaments, en especial el de Salut, el d'Agricultura, Ramaderia i Pesca i el de Treball i Indústria, també hi tenen consignades partides importants.

⁹ VILLAR, 2005.

¹⁰ BARBERÀ, 2004.

Cal destacar especialment, entre les infraestructures de recerca que s'impulsen amb participació del DURSI, el Parc de Recerca Biomèdica de Barcelona (PRBB), plantejat com un parc científic en l'àmbit biomèdic. En relació amb aquesta línia de recerca, cal fer esment que el pressupost de la Direcció General de Recerca inclou una dotació per iniciar les actuacions de l'anomenada Bioregió catalana, que promou la creació d'un clúster de biomedicina, al voltant d'institucions, organismes i empreses de prestigi reconegut amb la finalitat d'aconseguir a mitjà termini una important activitat empresarial en sectors basats en biomedicina i biotecnologia, de referència a escala internacional i generadora de valor afegit i benestar. També cal destacar la col·laboració del DURSI en la construcció i el finançament del Laboratori de Llum de Sincrotró,¹¹ a Cerdanyola, i en el funcionament de les instal·lacions del Supercomputador, al Campus Nord de la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC), a Barcelona.

Així mateix, destaquen les dotacions de recursos l'any 2005 destinades als centres de recerca impulsats pel DURSI, tant pel que fa a la participació en el finançament del funcionament, generalment mitjançant la signatura de contractes programa, com també les actuacions inversores en nous centres o en ampliacions i millores dels ja existents. Entre aquests centres destaquen els següents: Institut Català d'Investigació Química (ICIQ), Centre Tecnològic de Telecomunicacions de Catalunya (CTTC), Internet Interdisciplinari Institute (IN3), Institut de Ciències Fotòniques (ICFO), Institut Català d'Arqueologia Clàssica (ICAC), Institut Català de Ciències Cardiovasculars (ICCC), Institut d'Investigacions Biomèdiques August Pi i Sunyer

(IDIBAPS), Centre de Regulació Genòmica (CRG), Centre de Recerca en Sanitat Animal (CreSA), Centre de Recerca en Economia Internacional (CREI), Institut Català de Nanotecnologies i Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentària (IRTA).

Pel que fa al suport a la transferència de tecnologia i coneixement, cal destacar com a novetat que el 2005 es preveu la creació d'un Consorci de Transferència de Coneixement, integrat per la Generalitat, mitjançant el DURSI, i les universitats catalanes, amb la finalitat de promoure la transferència de coneixement científic generat per les universitats i els centres de recerca al teixit social i productiu del país.

En el pressupost de la Direcció General de Recerca també s'assigna una part dels seus recursos a programes de suport a la recerca, la mobilitat i la cooperació, la comunicació i la divulgació científica, com també al finançament d'ajuts per a equipament i infraestructures de recerca –per a universitats i centres de recerca– i de projectes de recerca en àrees científiques d'interès per a Catalunya. Finalment, cal esmentar els recursos destinats a donar suport a tot un seguit d'activitats d'R+D que desenvolupen diverses entitats intermediàries, entre les quals es poden destacar la Fundació Catalana per a la Recerca i la Innovació i l'Institut d'Estudis Catalans.

Cal esmentar que les accions de l'àmbit d'actuació de la Direcció General de Recerca que es vehiculen per mitjà de convocatòries públiques d'ajuts són gestionades per l'Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca (AGAUR).

¹¹ PASCUAL, 2003.

3. Els pressupostos de les entitats de dret públic adscrites al DURSI

Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca (AGAUR)

L'AGAUR és una entitat de dret públic, sotmesa al dret privat i creada i adscrita al DURSI l'any 2001, que té per objectiu principal l'execució de programes de beques, de préstecs, de subvencions i d'altres activitats de foment de l'estudi universitari, de la recerca científica i tècnica i de la innovació tecnològica a Catalunya.

L'any 2005, l'AGAUR té previst gestionar, d'acord amb els encàrrecs del DURSI, una sèrie de programes orientats als objectius següents:

- Donar suport a les institucions d'educació superior, tant per a la millora de la qualitat docent com per a la millora de l'equipament científic i tècnic.
- Consolidar i potenciar la recerca científica i tecnològica, com també els grups de recerca.
- Facilitar el finançament dels estudis universitaris als estudiants de primer, segon i tercer cicle.
- Impulsar la cooperació internacional amb els centres d'educació superior.
- Donar suport a la tasca de normalització lingüística en la docència universitària i potenciar l'ús de la llengua catalana en l'educació superior.

L'AGAUR compta amb un pressupost total de gairebé 39 M€ per desenvolupar les tasques que se li encomanen. L'augment interanual d'aquest pressupost respecte de l'any 2004, en valors absoluts, és de 12,3 M€ i, en termes percentuals, del 45,9%. Aquest increment és degut, d'una banda, a l'augment de recursos destinats a algunes de les línies

que ja gestionava l'Agència i, de l'altra, a l'encàrrec de la gestió d'algunes línies d'ajuts de nova creació amb una dotació pressupostària considerable, principalment de la Direcció General de Recerca.

Les accions de l'àmbit d'actuació de la Direcció General d'Universitats i de la de Recerca que es vehiculen per mitjà de convocatòries públiques d'ajuts són gestionades per l'Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca (AGAUR).

Els recursos de l'AGAUR provenen gairebé tots de les transferències del DURSI: 4,8 M€, de la Direcció General d'Universitats, i 34,1 M€, de la Direcció General de Recerca. L'augment interanual de les dotacions pressupostàries destinades a gestionar programes de la Direcció General d'Universitats respecte de l'any 2004, en valors absoluts, és d'1,3 M€ i, en termes percentuals, del 36,8%, i les destinades a programes de la Direcció General de Recerca, d'11 M€ i 47,3%, respectivament.

Del pressupost total de l'AGAUR, 26,7 M€ són per a despeses corrents, amb un increment del 30,6% respecte de l'any anterior, i els restants 12,3 M€ formen part del pressupost de capital, amb un increment del 96,2% respecte del pressupost aprovat l'any 2004.

Quant a l'àmbit de recerca, les principals línies d'ajuts gestionades per l'AGAUR, segons el volum de recursos que s'hi destinen, són les beques predoctorals per a la formació d'investigadors (FI) –dins del Programa de personal de recerca–, els ajuts

als Grups de Recerca Consolidats (SGR) –dins del Programa de suport a la recerca– i els ajuts per a contractes de formació postdoctoral Beatriu de Pinós (BEAP) –dins del Programa de personal de recerca. També destaca la consignació pressupostària destinada als ajuts per a equipament i infraestructures de recerca per a universitats i centres de recerca (PEIR) i els ajuts per a la formació d'investigadors fora de Catalunya (BE) –dins del Programa de mobilitat, cooperació i internacionalització. Finalment, cal fer esment que el pressupost preveu un import de recursos per a la convocatòria d'un concurs d'idees per a centres de recerca.

Pel que fa a l'àmbit d'universitats, segons el volum de recursos que s'hi destinen destaquen els ajuts per a la internacionalització de programes de doctorat i de mestratge de les universitats públiques catalanes (IQUC), els ajuts per al finançament de projectes per a la millora de la qualitat docent a les universitats de Catalunya (MQD) i els ajuts a estudiants universitaris de les comarques de l'àmbit de l'Alt Pirineu i Aran (APA). Finalment, cal fer esment que el pressupost també preveu uns recursos per a la nova línia de beques de formació en cooperació internacional i desenvolupament (DEBEQ).

Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya (AQU Catalunya)

El 2005 és el segon exercici pressupostari en què AQU Catalunya s'integra en el pressupost de la Generalitat com a entitat dependent del DURSI, d'ençà que la Llei d'universitats de Catalunya (LUC) va modificar la configuració jurídica de l'antic consorci Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari a Catalunya per adoptar la forma d'entitat de dret públic de la Generalitat vinculada al departament competent en matèria d'universitats.

La LUC defineix l'AQU Catalunya com el principal instrument per a la promoció i l'avaluació del sistema universitari català.

Els objectius generals d'AQU Catalunya són l'avaluació, l'acreditació i la certificació de la qualitat en l'àmbit de les universitats i dels centres d'educació superior de Catalunya. Més concretament, l'any 2005 les seves actuacions s'adreçaran a:

- Avaluar la qualitat dels programes de formació, la qualitat de les institucions de docència i recerca i l'impacte de la formació.
- Avaluar el professorat lector i col·laborador i atorgar acreditacions de recerca i de recerca avançada, avaluar el personal docent de les universitats privades, els mèrits docents del professorat, i la recerca.
- Fomentar l'establiment de vincles de col·laboració i cooperació amb altres agències que tinguin atribuïdes funcions d'avaluació, acreditació i certificació, la transmissió de coneixements i l'intercanvi d'experiències orientades a la millora de la qualitat.

El pressupost d'AQU Catalunya per al 2005 és de 2,3 M€. L'augment interanual d'aquest pressupost respecte de l'aprovat l'any 2004, en valors absoluts, és de 0,1 M€ i, en termes percentuals, del 6,3%.

Els recursos d'AQU Catalunya provenen en el 97,7% de les transferències del DURSI, per mitjà de la Direcció General d'Universitats. La resta dels recursos pressupostats provenen principalment de les taxes que ingressa per la prestació de serveis.

Del pressupost total per al 2005, gairebé 2,3 M€ corresponen al pressupost d'explotació, el 98,3%

del pressupost total, i els restants 40.000 € formen part del pressupost de capital.

Cal destacar que la major part dels recursos del pressupost de l'any 2005 es destinen a les actuacions d'avaluació de la qualitat i del professorat i la recerca. Entre aquestes actuacions cal fer esment específic de dues línies d'activitats: d'una banda, els treballs de seguiment i preparació per a l'acreditació de l'adaptació dels estudis a l'Espai europeu d'educació superior (EEES), ja iniciats l'any 2004, i, d'altra banda, una nova actuació d'avaluació dels centres de recerca.

Centre de Telecomunicacions i Tecnologies de la Informació (CTTI)

El Centre de Telecomunicacions i Tecnologies de la Informació (CTTI) va ser creat l'any 1993 i fou adscrit al DURSI el 2002. Pressupostàriament, consta com a entitat dependent d'aquest Departament des del 2003. El CTTI té com a funcions, segons el seu estatut, la gestió, de manera directa o indirecta, de la implantació, la gestió o l'exploració dels serveis, els sistemes i les xarxes de telecomunicacions i telemàtiques que es requereixin per al funcionament de la Generalitat i de les entitats, els organismes i les empreses que en depenen, i facturarà pel compliment de les seves funcions els serveis que presta, per cobrir el cost complet.

Els principals objectius del CTTI per a l'any 2005 s'orienten a consolidar-se com a eix principal de les TIC dins de la Generalitat de Catalunya i a executar els projectes que se li encarreguin per tal d'implantar la societat de la informació a Catalunya. Les seves prioritats pressupostàries per a aquest any es poden resumir en els punts següents:

- Adquisició i implantació d'infraestructures, xarxes i serveis d'informàtica i telecomunicacions i disseny i execució dels projectes de desenvolupament de la societat de la informació.
- Gestió i explotació dels serveis i els sistemes d'informàtica i telecomunicacions i assessorament tècnic i consultoria de les TIC en l'àmbit de la Generalitat de Catalunya.

El CTTI té un pressupost total per a l'any 2005 de 175,1 M€. En valors absoluts, el pressupost del CTTI experimenta una disminució de gairebé 13,6 M€ i, en termes percentuals, del 7,2%.

Del pressupost total del CTTI, 139,6 M€ corresponen al pressupost d'explotació, que s'incrementa el 3,9% respecte de l'any anterior, i els restants 35,5 formen part del pressupost de capital, que disminueix el 34,7% respecte del pressupost aprovat l'any 2004. Aquesta disminució s'explica bàsicament per la caiguda de les despeses del projecte Administració Oberta de Catalunya (AOC).

Pel que fa als ingressos, els recursos d'explotació del centre provenen, en una part molt important (el 99,2%), de la venda i la prestació de serveis, amb un augment de gairebé 7 M€ respecte de l'aprovat l'any 2004. En el pressupost del 2005 no es preveu cap import per transferències corrents del DURSI i sí que es preveu l'import de la transferència de capital provinent del DURSI per assumir les càrregues financeres corresponents a l'actuació de desplegament de la banda ampla al món rural ja iniciada l'any 2004, i que es finança mitjançant endeutament del CTTI.

Pel que fa a les despeses, cal fer esment de les dotacions de recursos de capital per a les inver-

sions corresponents a l'execució del Pla director d'infraestructures de telecomunicacions (PDIT) i per a la creació de l'ens gestor de les infraestructures públiques de telecomunicacions que promou la Secretaria de Telecomunicacions i Societat de la Informació del DURSI.

Portal Salut i Qualitat de Vida, SA

Aquesta societat és una empresa pública participada majoritàriament pel Centre de Telecomunicacions i Tecnologies de la Informació (CTTI). En concret, el CTTI posseeix el 82% del capital.

Taula 5
Pressupost de despeses de les entitats dependents del DURSI per al 2005 (dades en €)

Capítols	AGAUR	AQU Catalunya	CTTI	PSQV, SA
1. Remuneracions de personal	1.305.175,51	1.060.622,31	12.335.301,28	0,00
2. Despeses de béns corrents i de serveis	460.934,49	1.051.357,69	111.189.423,07	246.744,53
3. Despeses financeres	40,00	10,00	2.326.000,00	64.000,00
4. Subvencions corrents concedides per l'empresa	24.924.441,25	150.000,00	1050000	0,00
5. Amortitzacions i superàvit d'explotació	20,00	0,00	12.701.538,29	255.000,00
6. Inversions reals	260.518,08	40.010,00	21.947.000,00	0,00
7. Subvencions de capital concedides per l'empresa	12.000.010,00	0,00	0,00	0,00
8. Variació d'actius financers	10,00	0,00	5.000.000,00	0,00
9. Variació de passius financers	60,00	0,00	8.573.502,29	255.000,00
Total pressupost d'explotació (cap. 1 a 5)	26.690.611,25	2.261.990,00	139.602.262,64	565.744,53
Total pressupost de capital (cap. 6 a 9)	12.260.598,08	40.010,00	35.520.502,29	255.000,00
Total general	38.951.209,33	2.302.000,00	175.122.764,93	820.744,53

Taula 6
Pressupost d'ingressos de les entitats dependents del DURSI per al 2005 (dades en €)

Capítols	AGAUR	AQU Catalunya	CTTI	PSQV, SA
3. Ingressos propis	20,00	39.990,00	138.552.262,64	565.744,53
4. Subvencions corrents rebudes per l'empresa	26.684.591,25	2.210.010,00	1.050.000,00	0,00
5. Ingressos patrimonials i dèficit d'explotació	6.000,00	11.990,00	0,00	0,00
5. Ingressos patrimonials i dèficit d'explotació (art. 56)*	0,00	0,00	12.701.538,29	255.000,00
6. Alienació d'inversions reals	0,00	0,00	0,00	0,00
7. Subvencions de capital rebudes per l'empresa	12.260.518,08	40.000,00	2.818.964,00	0,00
8. Variació d'actius financers	20,00	10,00	0,00	0,00
9. Variació de passius financers	60,00	0,00	20.000.000,00	0,00
Total pressupost d'explotació (cap. 1 a 5, llevat art. 56)	26.690.611,25	2.261.990,00	139.602.262,64	565.744,53
Total pressupost de capital (cap. 5 [art. 56] + cap. 6 a 9)	12.260.598,08	40.010,00	35.520.502,29	255.000,00
Total general	38.951.209,33	2.302.000,00	175.122.764,93	820.744,53

* Article 56: recursos generats per les operacions.

El portal té com a principal objectiu fomentar la utilització de les noves tecnologies de la informació i la comunicació en l'àmbit de la divulgació d'informació mèdica i sanitària orientada a la prevenció.

El pressupost del portal per a l'exercici 2005 és de 0,8 M€. En valors absoluts, el pressupost del portal experimenta una disminució de 2,1 M€ i, en termes percentuals, del 72,1%.

Dels 0,8 M€, gairebé 0,6 M€ corresponen al pressupost d'exploració, que disminueix el 72,1% res-

pecte de l'any anterior, i la resta (gairebé 0,3 M€), al pressupost de capital, el qual experimenta una baixada del 71,9%. Aquestes disminucions s'expliquen per la reconsideració que s'està efectuant del projecte Administració Oberta de Catalunya (AOC), amb el qual està vinculat el portal en el camp sanitari.

Els ingressos d'exploració del pressupost del portal provenen, principalment, de la venda i la prestació de serveis. En el seu pressupost no es preveu rebre cap import del DURSI, directament o indirectament per via del CTTI.

Referències

Referències bibliogràfiques

BARBERÀ, Jordi. «La Institució Catalana de Recerca i Estudis Avançats». *Coneixement i Societat*, 2004, vol. 4, p. 88-95.

GUIMET, Jordi. «Les infraestructures de dades espacials (IDE), un nou paradigma en el domini de la informació geoespacial. L'exemple del projecte IDEC». *Coneixement i Societat*, 2004, vol. 5, p. 122-131.

PASCUAL, Ramon. «El projecte de font de llum de sincrotró del Vallès». *Coneixement i Societat*, 2003, vol. 1, p. 80-101.

RAURET, Gemma i Maria GINÉ. «AQU Catalunya: la qualitat, garantia de la millora». *Coneixement i Societat*, 2004, vol. 6, p. 94-105.

TARRACH, Anna. «El pressupost del Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació i les entitats que en depenen per al 2003». *Coneixement i Societat*, 2003, vol. 1, p. 114-125.

VILALTA, Josep M.; Joan CADEFÀU; Alba PUIGDOMÈNECH i Marta AYMERICH. «Un instrument per a la política de recerca i innovació a Catalunya en l'Europa del coneixement: el Pla de recerca i innovació (2005-2008)». *Coneixement i Societat*, 2005, vol. 7, p. 72-99.

VILLAR, Fina. «Els programes de beques de formació de personal investigadors de la Generalitat de Catalunya (1989-2003)». *Coneixement i Societat*, 2005, vol. 7, p. 110-131.

VIVES PASTOR, Sílvia. «El pressupost del Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació i les entitats que en depenen per al 2004». *Coneixement i Societat*, 2004, vol. 6, p. 106-121.

Referències en línia

Pàgina web del Departament d'Economia i Finances: <<http://www.gencat.net/economia>>
